

OPŠTI PREGLED

Bosna i Hercegovina je postala članica Vijeća Evrope dana 24. aprila 2002. godine kao 44. država članica. Njeno pristupanje se dogodilo nakon usvajanja Mišljenja br. 234 (2002) Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, u kojem se navodi niz obaveza i dužnosti koje BiH treba da ispunji nakon pristupanja. Prilikom pristupanja Vijeću Evrope BiH se saglasila sa nadzorom ispunjavanja ovih obaveza od strane Odbora za monitoring Parlamentarne skupštine i sa posebnom procedurom monitoringa u nadležnosti Odbora ministara. BiH je imala koristi od ciljanog programa saradnje nakon pristupanja kako bi ispunila svoje obaveze i dužnosti. Dana 13. marta 2013. godine, Odbor ministara je usvojio sedamnaesti izvještaj o poštivanju obaveza i dužnosti i implementaciji post-pristupnog programa saradnje od strane BiH (u daljem tekstu 17. izvještaj monitoringa Odbora ministara), koji je sadržavao niz preporuka i pozdravio spremnost vlasti BiH da zajedno sa Vijećem Evrope pripreme sveobuhvatni Akcioni plan za saradnju.

Ovaj Akcioni plan je strateški i sektorski programski instrument koji omogućava inkluzivan i koherentan pristup saradnji. Cilj mu je da pruži podršku BiH u ispunjavanju preostalih zakonskih i konkretnih obaveza kao države članice Vijeća Evrope i da pomogne da se zakoni, institucije i prakse BiH dodatno usklade sa evropskim standardima u oblastima ljudskih prava, vladavine prava i demokratije. Prioritetne oblasti za Akcioni plan proizilaze iz određenog broja izvora: političkih prioriteta zemlje, (uključujući i kriterije za pristup EU), relevantne standarde Vijeća Evrope i preporuke nadzornih tijela Vijeća Evrope, kao i iskustvo Vijeća Evrope u implementaciji prethodnih programa saradnje kao i onih koji su trenutno u toku u BiH.

Vijeće Evrope i vlasti BiH su zajednički utvrdili kao ključne prioritete za saradnju završetak reforme pravosuđa, slobodu medija i informatičko društvo, odgovorno upravljanje i demokratsko učesništvo, prevazilaženje podjela unutar zajednice i etničke segregacije u obrazovanju, borba protiv korupcije i cyber kriminala. Vijeće Evrope će podržati napore BiH da unaprijedi sistem borbe protiv diskriminacije i da promovira inkluziju, da vrši dalje reforme vezane za harmonizaciju i efikasnost pravosuđa, za kaznene i obrazovne sektore, da unaprijedi primjenu ECHR i sudsku praksu ECtHR, kao i da ojača lokalnu demokratiju i odgovorno upravljanje na lokalnom nivou. Na zahtjev se može mobilizirati pomoć radi podrške vlastima u borbi protiv korupcije i pranja novca, a posebno da bi se osigurala primjena preporuka GREO i MANEYVAL. Aktivnosti specifične za BiH su dopunjene koherentnim regionalnim inicijativama.

Dalji strukturni napredak u BiH će zavisi od ustavne reforme na različitim nivoima, uključujući i reforme koje je davno trebalo provesti koje su neophodne za ukidanje diskriminatornog izbornog sistema za Dom naroda i Predsjedništvo Predsedništvo što je istaknuto presudama ECtHR u predmetu *Seidi i Finci protiv BiH* i *Zorni protiv BiH*. Vijeće Evrope je spremno da pomogne na zahtjev. Poboljšanje funkcioniranja, efikasnosti i održivosti institucija na svim nivoima je urgentan prioritet za BiH i glavni strateški cilj aktivnosti Vijeća Evrope koja obuhvata sve gore navedene oblasti saradnje.

Akcioni plan stavlja snažan naglasak na promociju jednakih mogućnosti za žene, mlade, Rome i druge ugrožene grupe, što doprinosi povećanoj društvenoj koheziji i demokratskom učesništvu. Akcioni plan će na kraju proširiti obim i uticaj cjelokupnih aktivnosti Vijeća Evrope čiji je cilj poboljšanje društvene inkluzije i kohezije u BiH. U tom kontekstu, treba podsjetiti na aktivnosti Razvojne banke Vijeća Evrope, koja je imala aktivnu ulogu u BiH kroz implementaciju projekata sa visokom društvenom dodatnom vrijednošću. Projekti CEB podrazumijevaju modernizaciju obrazovne, kaznene i zdravstvene infrastrukture, kao i izgradnju stambenog prostora za raseljena lica i povratnike.¹

Za više informacija o Razvojnoj banci Vijeća Evrope posjetite: www.coebank.org

BiH je potencijalni kandidat za članstvo u EU. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) je ratifikovan, ali još nije stupio na snagu. Održavaju se redovne konsultacije sa EU radi podsticanja ispunjenja uslova za stupanje na snagu SAA. Na osnovu *'Izjave o namjeri'*, koju su potpisale Evropska komisija i Savjet Evrope dana 1. aprila 2014. godine, Vijeće Evrope i blisko saradivati sa EU, pošto je izvjestan broj prioriteta za proces integracija u EU od strane BiH dio obaveza BiH preuzetih prilikom pristupanja Vijeću Evrope i korespondira sa oblastima u kojima Vijeće Evrope ima jasnu dodatnu vrijednost. Izjava o namjeri predviđa unapređene saradnje naročito u četiri oblasti zajedničkog prioriteta: 1) efikasno i nezavisno pravosuđe; 2) borba protiv korupcije, organizovanog kriminala i privrednog kriminala; 3) sloboda izražavanja/medija; 4) borba protiv diskriminacije i zaštita prava ugroženih grupa (uključujući i prava lezbejki, homoseksualaca, biseksualaca, transrodnih i interseksualnih osoba (LGBTI) i zaštita manjina, naročito Roma).

Akcionim planom se također uzimaju u obzir aktivnosti drugih međunarodnih organizacija i (nekoliko) partnerskih država. Rad Vijeća Evrope (koordinacija i Akcioni plan) su dizajnirani za podsticanje sinergija između svih uključenih zainteresiranih strana.

OBRAZOVANJE

- *Dati doprinos inkluziji i pristupu kvalitetnom obrazovanju za sve, promociji ljudskih prava i demokratskog graanstva u školama i prevazilaženje meuetni kih podjela u obrazovanju.*

- Pristup kvalitetnom obrazovanju za sve grupe poboljšana je u skladu sa Preporukom Vijeća Evrope OM/REC(2012)13 I planovima politika o inkluzivnom obrazovanju u BiH.
- Pruža se podrška reformi obrazovanja radi osiguranja kvalitetnog obrazovanja, politike, upravljanja, obrazovnih praksi i poštivanja ljudskih prava.
- Promoviše se i sprovodi u praksi koncept inkluzivnog obrazovanja kao na elu reforme kojim se poštuje i omoguava razli itost me u svim uenicima sa posebnim fokusom na one kod kojih postoji viši rizik marginalizacije i isklju enja.
- Škole i školske zajednice su bolje opremljene za pružanje podrške praksama inkluzivnog obrazovanja.
- Jaaju se ljudska prava i demokratska kultura u školama da bi se mladi pripremili za život kao aktivni graani u demokratskim društvima.
- Razvijaju se modeli za potporu upravnim i zakonskim mjerama za neriješena pitanja segregacije u obrazovanju u BiH.

U BiH još uvijek postoje škole u kojima postoji segregacija u obrazovanju, monoetni ke strukture odvojene od multietni kih sredina i diskriminatomi nastavni planovi i programi ili prakse. Postoji o igledna potreba za rješavanjem ovih problema kroz inkluzivni pristup obrazovanju, sa naglaskom na unapre enje kvaliteta obrazovanja, kako bi se obezbijedio pristup kvalitetnom obrazovanju svim lanovima društva, a posebno najugroženijim, bez diskriminacije.

Na osnovu rezultata prethodne regionalne inicijative Vijeća Evrope, obezbijedit e se šira primjena takve pristupne metodologije, kroz podršku školama u vidu stru ne pomo i i bespovratne pomo i za pove anje nivoa inkluzivnosti i aktivnog graanstva, pružanjem podrške rukovodiocima škola i inspektorima da postanu svjesniji I pruže ve u podršku politikama inkluzivnog obrazovanja kao na elu reforme, sa posebnim fokusom na one kod kojih postoji ve i rizik od marginalizacije i Isklju enja, i kroz osposobljavanje nastavnika za inkluzivno obrazovanje u u ionicama.

Posebna podrška e se pružiti provo enju planova politika u praksi koje je izradio tim za razvoj politika u BiH u kontekstu regionalne inicijative kako bi se obezbijedila šira i sistemati nija praksa u cijeloj zemlji. Ovi planovi za BiH e se oslanjati na iskustva iz regiona i iz BiH, a zasniivat e se na konkretnim dokazima iz pilot škola u regionu. Prosvjetni radnici i relevantni akteri iz oblasti civilnog društva pro i e obuku u oblasti inkluzivnog obrazovanja, obrazovanja za demokratsko graanstvo i/ili ljudska prava koje se primjenjuju u obrazovnim ustanovama, a prioritet e biti saradnja sa relevantnim državnim akterima u cilju promocije ovih koncepata unutar obrazovnih institucija.

Po pitanju konkretnog problema etni ke segregacije odnosno diskriminacije, pružit e se podrška, savjeti i reforme na svim nivoima, uklju uju i modele za integrirane, višejezi ne i multikulturalne obrazovne ustanove i neophodne zakonske i upravne mjere za njihovu implementaciju.